

2020-03-19
S2020/01859/SF (delvis)

Socialdepartementet

Konsumentverket
Box 48
651 02 Karlstad

Uppdrag att bistå Försäkringskassan med ett referensmaterial om normala levnadskostnader

Regeringens beslut

Regeringen ger Konsumentverket i uppdrag att bistå Försäkringskassan i arbetet med att bedöma merkostnader för personer med funktionsnedsättning, genom att dela med sig av kunskaper och erfarenheter när det gäller vad som utgör normala levnadskostnader i olika avseenden. Skillnader i normala levnadskostnader utifrån ålder och geografisk hemvist ska belysas i möjligaste mån, där så är relevant. I uppdraget ingår att utveckla det referensmaterial som Konsumentverket tar fram avseende normala levnadskostnader för att det, där så är relevant och lämpligt, ska omfatta vissa av de kostnader som anges i 50 kap. 9 § socialförsäkringsbalken. Uppdraget ska genomföras i samverkan med Försäkringskassan. Konsumentverket ska löpande bistå Försäkringskassan med relevanta uppgifter när sådana är framtagna, och årligen uppdatera materialet.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 1 mars 2021. Redovisningen ska hänvisa till detta besluts diarienummer.

Bakgrund

Den 1 januari 2019 infördes förmånerna omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning som successivt ersätter förmånerna vårdbidrag och handikappersättning. Enligt gällande bestämmelser kan merkostnadsersättning beviljas när den försäkrade har merkostnader till följd av sin eller sitt barns funktionsnedsättning, och det kan antas att nedsättningen kommer att bestå i minst ett år för den enskilde eller för barnet i minst sex månader. Försäkringskassan ska bedöma skäligheten i den enskildes merkostnader. I propositionen 2017/18:190 Reformerade stöd till

personer med funktionsnedsättning definierades att merkostnad ska avse sådana skäliga kostnader som uppkommer för en person på grund av hans eller hennes funktionsnedsättning och som går utöver de kostnader som är normala för personer utan funktionsnedsättning i motsvarande ålder. En bestämmelse om detta finns i 50 kap. 2 § socialförsäkringsbalken. Det ska således finnas ett orsakssamband mellan en persons funktionsnedsättning och de uppkomna merkostnaderna.

Regelverket för såväl merkostnadsersättning som den tidigare handikappersättningen ställer höga krav på individuella bedömningar av vilka merkostnader som anses som skäliga. Handläggningen av merkostnadsersättningen riskerar att bli tidskrävande i och med att Försäkringskassan ska bedöma skäligheten i den enskildes utgifter och om dessa kan härledas till funktionsnedsättningen.

Ett referensmaterial avseende vad som utgör normala kostnader för personer utan funktionsnedsättning bedöms kunna underlätta Försäkringskassans bedömning av vad som är skäliga merkostnader för personer med funktionsnedsättning.

Konsumentverket har för ändamålet tilldelats 1,5 miljoner kronor för 2020, och 0,3 miljoner kronor årligen från och med 2021.

På regeringens vägnar

Ardalan Shekarabi

David Dager

Kopia till

Försäkringskassan